

Jaarrede TVVL-voorzitter Debby Slofstra:

“Loslaten, opstarten en doorgaan: dat is het kleurrijke van TVVL.”

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van TVVL, de 69ste op rij, sprak voorzitter Debby Slofstra haar jaarrede uit. Daarbij startte ze met een uitspraak van Simone de Beauvoir: “De grootste misleiding is te geloven dat we onszelf al kennen.”

“Het gaat goed met ons. Of moet ik de woorden 'het' en 'gaat' omdraaien? En, terwijl ik de zaal inkijk, de zin opnieuw uitspreken: Gaat het goed met ons? Kranten worden volgeschreven, podcasts volgepraat, en toch lijkt het alsof we steeds minder werkelijk horen. Alsof de wereld overstroomt van geluid, maar uitdroogt aan betekenis. In haar nieuwe boek; 'We Know You Can Pay a Million: Inside the Dark Economy of Hacking and Ransomware' (april 2026) beschrijft Anja Shortland, hoogleraar Political Economy aan King's College London, hoe zelfs pubers met AI tools al eenvoudige ransomware kunnen maken.

En Marietje Schaake, specialist in techbeleid en AI governance aan Stanford University, waarschuwt in interviews dat AI onze democratie onder druk zet. Zij wijst erop dat Amerikaanse tech bro's niet alleen veel macht hebben in hun thuisland, maar ook in de rest van de wereld. Volgens haar bewegen wetgeving, toezicht en publieke waarden niet in hetzelfde tempo mee als de innovaties van Big Tech.

Europa wordt steeds vaker het oude continent genoemd, niet langer in staat om volwaardig aan tafel mee te praten over de geopolitieke onbalans. Oorlogen die regio's ontwrichten, olieprijsen die als een jojo op en neer schieten, steden die kreunen onder hittestress. En dan zijn er nog de digitale afhankelijkheid, de kwetsbaarheid van mondiale ketens en de vergrijzing van het Westen.

Gezonder dan ooit

En toch wil ik deze zin nogmaals uitspreken: Het gaat goed met ons. We zijn gezonder dan ooit. Wereldwijd is extreme armoede sterk afgenomen. En de verduurzaming zet door. Over dat laatste punt schreef Daan Remarque, klimaatoptimist en vaste auteur in het zaterdagkatern 'Voor.Kennis' van het Financieële Dagblad, in het weekend voorafgaand aan Koningsdag een treffende vergelijking. Hij stelt dat verduurzaming soms versnelt door onverwachte

Foto 1. Debby Slofstra: “Wij zijn nieuwsgierig, we voelen de tijd veranderen, en tegelijk weten we dat juist onze oude kennis en kunde ons stevig de toekomst in dragen.”

Foto: Christiaan Krop

externe factoren. Niet alleen omdat een deel van de bevolking dit moreel verplicht vindt, maar vooral omdat duurzame energiebronnen efficiënter zijn. Er is minder warmteverlies. De kosten van elektriciteit uit zon, wind en water dalen sneller dan die van fossiele bronnen. En wie zijn eigen energie opwekt, wordt weerbaarder en minder afhankelijk van andere landen.

En zelf merk ik het ook. Het voelt alsof we bewuster omgaan met wat we eten. Dat we meer ruimte laten voor een ander en minder oordelend spreken. Natuurlijk kan dat komen doordat we voorzichtiger zijn geworden met het geven van onze mening. Tegelijk denk ik dat we zoeken naar meer saamhorigheid, nu we met z'n allen beter moeten opletten op onze digitale veiligheid, het klimaat en ons ecosysteem.

De nieuwsgierigheid groeit naar oude én nieuwe technologieën.

Twintigers kopen weer grammofoonplaten, dragen analoge horloges en kiezen voor vintage kleding. Laatst betrapte ik mezelf erop dat ik me daardoor ook jong en dynamisch voel. Overal hoor ik geweldige muziek, en zelfs mijn kledingstijl doet vrolijk mee. Als ik de zaal inkijk, zie ik dat jullie dat ook doen. En onze vereniging ook. Wij zijn nieuwsgierig, we voelen de tijd veranderen, en tegelijk weten we dat juist onze oude kennis en kunde ons stevig de toekomst in dragen. TVVL geeft al tientallen jaren vaste klassiekers zoals Luchtbehandelingstechniek, Sanitaire Installaties, Legionellapreventie en Meet- en Regeltechniek. Nieuwe opleidingen richten zich vooral op waterstof, verduurzaming, warmtepompen, datagedreven beheer en netcongestie.

Successen in 2025

Ook in 2025 en de eerste maanden van dit jaar kende TVVL vele betekenisvolle mijlpalen. In willekeurig volgorde noem ik er drie. Ten eerste GACS en de WEii. Bij beide worden door de overheid de toegevoegde waarde van TVVL gezien. De doorontwikkeling en zichtbaarheid van zowel GACS als de WEii methodiek hebben ons stevig op de kaart gezet bij beleidsmakers, toezichthouders en andere landelijke partijen. Met WEii werd TVVL al eerder erkend als kennisautoriteit binnen de gebouwde omgeving, en in afgelopen jaar is die positie verder versterkt doordat marktpartijen en overheden de methodiek steeds vaker toepassen en omarmen. Ook GACS groeit door, mede dankzij trainingen en masterclasses die bijdragen aan bredere adoptie in de sector. Hierdoor wordt TVVL steeds vaker gezien als een partij die technische kennis vertaalt naar praktische, beleidsrelevante standaarden. Deze erkenning onderstreept de maatschappelijke waarde van TVVL en bevestigt dat onze expertise daadwerkelijk impact heeft op nationale ontwikkelingen in energieprestaties, duurzaamheid en regelgeving.

Foto 2. Het werk Monogram van Robert Rauschenberg schreeuwt vooruitgang, vitaliteit en de ongetemde kracht van de natuur.
Foto: Robert Rauschenberg Foundation

Nummer twee is de vitale ledenstrategie. Tijdens de najaarsbijeenkomst is nieuwe strategie gedragen door de achterban en direct in concrete acties omgezet. Wat ongelofelijk belangrijk is in het versterken van de verbinding met leden en het verder uitbouwen van de community. Deze strategie draagt bij aan een toekomstbestendige vereniging waarin ledenparticipatie, kennisdeling en professionalisering centraal staan.

En tot slot nummer drie. TVVL speelde een actieve rol in sectorbrede kennisprogramma's, zoals de kennis- en ontwikkelagenda samen met Techniek Nederland, ISSO en Wij Techniek. Deze samenwerking versterkt de positie van TVVL als inhoudelijke partner in de technieksector. De organisatie van masterclasses, kennissessies en landelijke bijeenkomsten zorgde voor een groeiende community en een grotere maatschappelijke zichtbaarheid. Deze mijlpaal laat zien dat TVVL niet alleen intern groeit, maar ook extern steeds meer invloed heeft op de ontwikkeling van kennis, normen en innovaties in de gebouwde omgeving.

Tot slot

Een woord van dank aan iedereen die zich het afgelopen jaar heeft ingezet voor de vereniging en alles wat daaraan verbonden is. Alleen door jullie staat de vereniging er zo prachtig voor.

De afgelopen jaren heb ik de ALV altijd afgesloten met een songtekst, een gedicht of een quote. Vandaag wil ik dat heel graag doen met het werk Monogram van Robert Rauschenberg. Een paar weken geleden heb ik dit werk in een ijskoud Stockholm mogen zien. Rauschenberg werkte er zeker vier jaar aan. Als je naar Monogram kijkt, zie je een levensgrote angorageit, die door een autoband is gestoken en op een beschilderd paneel staat — tegelijk sculptuur en schilderij. Het werk schreeuwt vooruitgang, vitaliteit en de ongetemde kracht van de natuur. Terwijl ik eromheen liep, was er geen ontkomen aan dat oude kaders doorbroken worden en er deuren opengaan naar iets wat nog moet ontkiemen. Net zoals de vele kleurrijke waaruit onze vereniging bestaat. Loslaten, opstarten en doorgaan.

Iets wat wij als vereniging onze leden, cursisten en vrienden elke dag weer willen meegeven.

Kortom: het is net als vorig jaar wederom een voorrecht om jullie te mogen toespreken. Van harte wens ik iedereen en natuurlijk onze vereniging TVVL een prachtig en inspirerend jaar toe.